

Zeitschrift: Beiträge zur Kryptogamenflora der Schweiz = Matériaux pour la flore cryptogamique suisse = Contributi per lo studio della flora crittogama svizzera

Band: 3 (1908)

Heft: 2

Artikel: Die Brandpilze der Schweiz

Kapitel: Das Vorkommen der schweizerischen Brandpilze nach den Wirtspflanzen geordnet

Autor: Schellenberg, H. C.

DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-821057>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 06.10.2024

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Bromus erectus Huds.	<i>Ustilago striaeformis.</i>
Brachypodium pinnatum (L.) Pal.	<i>Tilletia olida.</i>
Brachypodium sylvaticum (Huds.) R. et S.	{ <i>Tilletia olida.</i> <i>Ustilago striaeformis.</i>
Lolium perenne L.	<i>Ustilago striaeformis.</i>
Agriopyrum repens (L.) Pal.	<i>Urocystis Agropyri.</i>
Agriopyrum caninum (L.) Pal.	<i>Ustilago hypodytes.</i>
Agriopyrum intermedium (Host.) Pal.	<i>Tilletia controversa.</i>
Triticum monococcum L.	{ <i>Tilletia Tritici.</i> <i>Ustilago Tritici.</i>
Triticum dicoccum Schrk.	<i>Tilletia Tritici.</i>
Triticum Spelta L.	{ <i>Tilletia Tritici.</i> <i>Ustilago Tritici.</i>
Triticum vulgare Vill.	{ <i>Tilletia Tritici.</i> <i>Ustilago Tritici.</i>
Hordeum distichon L.	{ <i>Ustilago nuda.</i> <i>Ustilago Hordei.</i>
Hordeum vulgare L.	{ <i>Ustilago nuda.</i> <i>Ustilago Hordei.</i>
Hordeum hexastichon L.	{ <i>Ustilago nuda.</i> <i>Ustilago Hordei.</i>

Cyperaceae.

Cyperus flavescens L.	<i>Schinzia cypericola.</i>
Trichophorum caespitosum (L.) Hartm.	<i>Cintractia Scirpi.</i>
Heleocharis pauciflora (Lightf.) Link	<i>Schinzia scirpicola.</i>
Rhynchospora alba (L.) Vahl.	<i>Cintractia Montagnei.</i>
Elyna Bellardii (All.) Koch.	{ <i>Cintractia Caricis.</i> <i>Schizonella melanogramma.</i>
Carex rupestris Bell.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex Davalliana Sm.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex baldensis L.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex curvula All.	{ <i>Cintractia Caricis.</i> <i>Schizonella melanogramma.</i>
Carex incurva Lightf.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex muricata L.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex praecox Schreb.	<i>Thecaphora aterrima.</i>
Carex stellulata Good.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex canescens L.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex mucronata All.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex pilulifera L.	<i>Thecaphora aterrima.</i>
Carex montana L.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex caryophyllea Latour	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex ericetorum Poll.	{ <i>Cintractia Caricis.</i> <i>Schizonella melanogramma.</i>
Carex digitata L.	{ <i>Cintractia Caricis.</i> <i>Schizonella melanogramma.</i>
Carex ornithopus Willd.	{ <i>Cintractia Caricis.</i> <i>Schizonella melanogramma.</i>
Carex humilis Leyss.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex pilosa Scop.	<i>Cintractia Caricis.</i>

Carex alba Scop.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex panicea L.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex ferruginea Scop.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex pallescens L.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex firma Host.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex sempervirens Vill.	<i>Cintractia Caricis.</i>
Carex capillaris L.	<i>Schizonella melanogramma.</i>
Carex glauca Murray	<i>Cintractia Caricis.</i>
	<i>Urocystis Fischeri.</i>
	<i>Cintractia Caricis.</i>

Araceae.

Arum maculatum L.	<i>Melanotaenium Ari.</i>

Juncaceae.

Juncus filiformis L.	<i>Urocystis Junci.</i>
Juncus arcticus Willd.	<i>Schinzia digitata.</i>
	<i>Schinzia Aschersoniana.</i>
Juncus bufonius L.	<i>Cintractia Junci.</i>
	<i>Tolyposporium Junci.</i>
Luzula flavescens (Host.) Gaud.	<i>Cintractia Luzulae.</i>
Luzula pilosa (L.) Willd.	<i>Cintractia Luzulae.</i>
Luzula spadicea (All.) DC.	<i>Cintractia Luzulae.</i>
Luzula sylvatica (Huds.) Gaud.	<i>Cintractia Luzulae.</i>

Liliaceae.

Colchicum autumnale L.	<i>Urocystis Colchici.</i>
Gagea pratensis (Pers.) Schult.	<i>Ustilago Ornithogali.</i>
Gagea Liottardi (Sternberg) R. u. Sch.	<i>Ustilago Ornithogali.</i>
Gagea arvensis (Pers.) Schult.	<i>Ustilago Ornithogali.</i>
Allium oleraceum L.	<i>Urocystis Allii.</i>
Scilla bifolia L.	<i>Ustilago Vaillantii.</i>
Muscari racemosum L.	<i>Urocystis Ornithogali.</i>
Muscari comosum (L.) Mill.	<i>Ustilago Vaillantii.</i>
Polygonatum multiflorum (L.) All.	<i>Tuburcinia Paridis.</i>
Paris quadrifolia L.	<i>Tuburcinia Paridis.</i>

Dicotyledones.

Polygonaceae.

Rumex alpinus L.	<i>Ustilago Parlatoresii.</i>
Rumex acetosa L.	<i>Ustilago Kühneana.</i>
Rumex arifolius All.	<i>Ustilago Kühneana.</i>
Oxyria digyna (L.) Hill.	<i>Ustilago vinosa.</i>
Polygonum alpinum All.	<i>Sphacelotheca alpina.</i>
	<i>Sphacelotheca Polygoni-alpini.</i>
Polygonum viviparum L.	<i>Sphacelotheca Polygoni-vivipari.</i>
	<i>Ustilago Bistortarum.</i>
	<i>Sphacelotheca borealis.</i>
Polygonum bistorta L.	<i>Ustilago Bistortarum.</i>
	<i>Ustilago marginalis.</i>
Polygonum persicaria L.	<i>Sphacelotheca Hydropiperis.</i>
	<i>Ustilago utriculosa.</i>

Polygonum minus Huds.	{ <i>Sphacelotheca Hydropiperis.</i> <i>Ustilago utriculosa.</i>
Polygonum minus Huds.	<i>Sphacelotheca Hydropiperis.</i>
Polygonum hydropiper L.	<i>Sphacelotheca Hydropiperis.</i>
Polygonum lapathifolium Koch	<i>Ustilago utriculosa.</i>
Polygonum convolvulus L.	<i>Ustilago anomala.</i>

Caryophyllaceae.

<i>Viscaria alpina</i> (L.) Don.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Silene vulgaris</i> (Mönch) Garke.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Silene acaulis</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Silene alpina</i> (Lam.) Thom.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Silene rupestris</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Silene otites</i> (L.) Sm.	<i>Ustilago major.</i>
<i>Silene nutans</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Coronaria flos jovis</i> (L.) A. Br.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Coronaria flos cuculi</i> (L.) A. Br.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Melandryum album</i> (Mill.) Garke	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Melandryum silvestre</i> (Schränk) Roehl.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Dianthus carthusianorum</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Dianthus inodorus</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Dianthus superbus</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Saponaria officinalis</i> L.	{ <i>Ustilago violacea.</i> <i>Sorosporium Saponariae.</i>
<i>Saponaria ocymoides</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>
<i>Stellaria holostea</i> L.	<i>Ustilago violacea.</i>

Ranunculaceae.

<i>Trollius europaeus</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Helleborus viridis</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Actaea spicata</i> L.	<i>Urocystis carcinodes.</i>
<i>Aconitum napellus</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Aconitum lycoctonum</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Anemone hepatica</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Anemone ranunculoides</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Anemone nemorosa</i> L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Anemone baldensis</i> L.	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
<i>Anemone alpina</i> L.	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
<i>Anemone vernalis</i> L.	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
<i>Anemone montana</i> Hoppe	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
<i>Ranunculus ficaria</i> L.	{ <i>Urocystis Anemones.</i> <i>Entyloma Ranunculi.</i>
<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	<i>Entyloma Ranunculi.</i>
<i>Ranunculus bulbosus</i> L.	{ <i>Entyloma Ranunculi.</i> <i>Entyloma microsporum.</i> <i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Ranunculus repens</i> L.	{ <i>Entyloma Ranunculi.</i> <i>Entyloma microsporum.</i> <i>Urocystis Anemones.</i>
<i>Ranunculus sylvaticus</i> Thuill.	{ <i>Entyloma Ranunculi.</i> <i>Entyloma microsporum.</i>

Ranunculus acer L.	<i>Entyloma Ranunculi.</i>
Ranunculus montanus Willd.	{ <i>Entyloma microsporum.</i>
	{ <i>Urocystis Anemones.</i>
Ranunculus alpestris L.	<i>Urocystis Anemones.</i>
Thalictrum alpinum L.	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
Thalictrum foetidum L.	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
Thalictrum minus L.	{ <i>Urocystis sorosporioides.</i>
	{ <i>Entyloma Thalictri.</i>
Thalictrum saxatile D. C.	<i>Urocystis sorosporioides.</i>
Cruciferae.	
Thlaspi alpinum Crantz	<i>Ustilago Thlaspeos.</i>
Papaveraceae.	
Papaver rhoeas L.	<i>Entyloma fuscum.</i>
Corydallis cava L.	<i>Entyloma Corydalis.</i>
Corydallis lutea (L.) D. C.	<i>Entyloma Corydalis-luteae.</i>
Saxifragaceae.	
Chrysosplenium alternifolium L.	<i>Entyloma Chrysoplenii.</i>
Rosaceae.	
Filipendula hexapetala Gilib.	<i>Urocystis Filipendulae.</i>
Oxalidaceae.	
Oxalis stricta L.	<i>Ustilago Oxalidis.</i>
Violaceae.	
Viola odorata L.	<i>Urocystis Violaе.</i>
Primulaceae.	
Primula officinalis (L.) Jacq.	<i>Tubercinia primulicola.</i>
Convolvulaceae.	
Convolvulus arvensis L.	<i>Thecaphora hyalina.</i>
Borraginaceae.	
Symphytum officinale L.	<i>Entyloma serotinum.</i>
Myosotis palustris (L.) Lam.	<i>Entyloma Fergussoni.</i>
Myosotis intermedia Link	<i>Entyloma Fergussoni.</i>
Scrophulariaceae.	
Linaria vulgaris Mill.	{ <i>Melanotaenium cingens.</i>
	{ <i>Entyloma Linariae.</i>
Linaria spuria (L.) Mill.	<i>Melanotaenium hypogaeum.</i>
Lentibulariaceae.	
Pinguicula alpina L.	<i>Ustilago Pinguiculae.</i>
Rubiaceae.	
Galium mollugo L.	<i>Melanotaenium endogenum.</i>
Dipsaceae.	
Knautia arvensis (L.) Duby	<i>Ustilago Scabiosae.</i>
Knautia sylvatica (L.) Duby	<i>Ustilago Scabiosae.</i>
Succisa pratensis Mönch	<i>Ustilago Succisae.</i>
Scabiosa lucida Vill.	<i>Ustilago intermedia.</i>
Scabiosa columbaria L.	<i>Ustilago intermedia</i>

Compositae.

Bellis perennis L.	<i>Entyloma Bellidis.</i>
Bellidiastrum Michellii Cass.	<i>Entyloma Bellidiastrum.</i>
Aster alpinus L.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Achillea millefolium L.	<i>Entyloma Achilleae.</i>
Chrysanthemum alpinum L.	<i>Entyloma Matricariae.</i>
Arnica montana L.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Calendula officinalis L.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Carduus defloratus L.	<i>Ustilago Cardui.</i>
Leontodon autumnalis L.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Leontodon pyrenaicus Gouan.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Leontodon hispidus L.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Tragopogon pratensis L.	<i>Ustilago Tragopogonis-pratensis.</i>
Scorzonera humilis L.	<i>Ustilago Scorzonerae.</i>
Hieracium villosum L.	<i>Entyloma Calendulae.</i>
Hieracium sylvaticum (L.) Fr.	<i>Entyloma Calendulae.</i>

Schlüssel

zum Bestimmen der Gattungen.

- I. Sporen einzeln, verstäubend.
 - A. Sporenlager ohne sterile Hyphen.
 - 1. Sporen ohne hyaline Anhängsel.
 - * Sporen über 12—14 μ gross *Tilletia.*
 - * Sporen unter 12—14 μ gross *Ustilago.*
 - 2. Sporen mit hyalinen Anhängseln *Neovossia.*
 - B. Sporenlager mit einer Hülle steriler Hyphen umkleidet *Sphacelotheca.*
 - C. Sporenlager mit zentraler Columella und zentrifugaler Sporenbildung *Cintractia.*
- II. Sporen einzeln im Gewebe eingeschlossen bleibend.
 - A. Sporen in kleinen Blattflecken *Entyloma.*
 - B. Sporenlager in Wurzelanschwellungen *Schinzia.*
 - C. Sporen in ausgedehnten Lagern *Melanotaenium.*
- III. Sporen zu zweien vereinigt *Schizonella.*
- IV. Sporen zu mehreren in Ballen vereinigt.
 - A. Sporenballen verstäubend.
 - 1. Sporenballen mit sterilen Randsporen *Urocystis.*
 - 2. Sporenballen ohne sterile Randsporen.
 - * Sporen in Ballen fest verbunden bleibend.
 - a. Mit Keimporen *Thecaphora.*
 - b. Ohne Keimporen *Tolyposporium.*
 - * Sporen leicht aus den Ballen zu trennen *Sorosporium*
 - B. Sporenballen im Gewebe des Wirtes eingeschlossen bleibend.
 - 1. Sporenballen ohne sterile Randsporen.
 - * Ohne sterile Hyphen im Zentrum des Sporenballens *Tuburcinia.*
 - * Mit sterilen Hyphen im Zentrum des Sporenballens *Tracya.*
 - 2. Sporenballen mit sterilen Randsporen.
 - * Sporenballen mit zentralen sterilen Hyphen *Doassansiopsis.*
 - * Sporenballen ohne zentrale sterile Hyphen *Doassansia.*

